

Činnost Petičního výboru za rok 2011

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 21. listopadu 2012 o činnosti Petičního výboru za rok 2011 (2011/2317(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na předchozí usnesení o jednáních Petičního výboru,
  - s ohledem na články 10 a 11 Smlouvy o Evropské unii,
  - s ohledem na články 24, 227, 228, 258 a 260 Smlouvy o fungování Evropské unie,
  - s ohledem na článek 48 a čl. 202 odst. 8 jednacího řádu,
  - s ohledem na zprávu Petičního výboru (A7-0240/2012),
- A. vzhledem k tomu, že protokol č. 30 připojený k Listině základních práv Evropské unie se stal právně závazným se vstupem Lisabonské smlouvy v platnost; vzhledem k tomu, že Lisabonská smlouva také zavádí právní základ pro přistoupení EU k Evropské úmluvě o lidských právech a pro evropskou občanskou iniciativu;
- B. vzhledem k tomu, že dne 1. dubna 2012 vstoupilo v platnost nařízení o evropské občanské iniciativě¹ a vzhledem k tomu, že Parlament zodpovídá za organizaci veřejných slyšení úspěšných iniciativ, které si zajistily více než milion podpisů občanů alespoň ze sedmi členských států;
- C. vzhledem k tomu, že povinností Petičního výboru je neustále přezkoumávat svoji úlohu a tam, kde je to možné, ji posilovat se zřetelem k rozvoji demokratických zásad, jako je např. posilování účasti občanů na rozhodovacím procesu EU a rozvoj transparentnosti a odpovědnosti; vzhledem k tomu, že Výbor při své běžné činnosti úzce spolupracuje s členskými státy, Komisí, evropským veřejným ochráncem práv a dalšími orgány s cílem zajistit, aby byla plně dodržována litera i duch práva EU;
- D. vyjadřuje spokojenost s vytvořením centrálního kontaktního místa na internetové stránce „Uplatňování Vašich práv v Evropské unii“ určeného všem občanům, kteří si přejí získat informace nebo podat stížnost či žalobu;
- E. vítá judikaturu Soudního dvora Evropské unie týkající se výkladu článku 51 Listiny základních práv, jež v rozhodnutí o otázce ERT zdůraznil, že orgány členských států jsou přednostně vázány základními právy Unie i v případě, že zamýšlejí omezit základní svobody, které zaručuje SFEU, ustanoveními vnitrostátního práva;
- F. vzhledem k tomu, že evropští občané a obyvatelé oprávněně očekávají, že problémy, které předloží Petičnímu výboru, lze bez zbytečných prodlev vyřešit v právním rámci Evropské unie, o němž předpokládají, že umožní uplatnění práv, která mají jakožto

---

¹ Nařízení (EU) č. 211/2011 (Úř. věst. L 65, 11.3.2011, s. 1).

občané Unie, a zejména bude chránit jejich životní prostředí, zdraví, svobodu pohybu, důstojnost a základní práva a svobody;

- G. vzhledem k tomu, že evropské orgány by měly občanům EU poskytovat více informací a být ve vztahu k nim transparentnější;
- H. vzhledem k tomu, že za přípustné bylo prohlášeno 998 petic, z nichž 649 bylo v souladu s články 258 a 260 Smlouvy předáno Komisi k dalšímu šetření, a 416 petic bylo prohlášeno za nepřípustné;
- I. vzhledem k tomu, že petiční postup může doplnit ostatní evropské nástroje, které mají občané k dispozici, například možnost podat stížnost evropskému veřejnému ochránci práv nebo Evropské komisi;
- J. vzhledem k tomu, že počet nepřípustných petic byl i v roce 2011 značný, což opět svědčí o tom, že Evropský parlament by měl vynaložit ještě větší úsilí, aby informoval občany o mezích své působnosti v oblasti petičního práva; vzhledem k tomu, že jednotlivci, místní komunity a dobrovolná, charitativní a profesní sdružení mají dobré předpoklady posoudit, jak jsou evropské právní předpisy ve vztahu k nim účinné, a upozornit občany na možné mezery, které je třeba analyzovat, aby se zajistilo lepší a srovnatelnější provádění právních předpisů EU ve všech členských státech;
- K. vzhledem k tomu, že podle statistické analýzy, která je součástí této zprávy, nejvíce petic i nadále předkládají němečtí občané, i když jejich podíl se snižuje, a za nimi následují předkladatelé petic ze Španělska a Itálie;
- L. vzhledem k tomu, že působnost a způsob uplatnění petičního práva, které všem občanům a obyvatelům Evropské unie přiznávají ustanovení Smlouvy, se liší od ostatních možností nápravy, jichž mohou občané využít, například od podání stížnosti Komisi nebo veřejnému ochránci práv; vzhledem k tomu, že členské státy využívají krizi jako záminku pro to, aby toto právo čím dál tím více zanedbávaly, což je pro evropské občany významným zdrojem obav;
- M. vzhledem k tomu, že v obecném tematickém okruhu životního prostředí se občané obávali zejména toho, že směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí (EIA)¹ a rámcová směrnice o odpadech² jsou na úrovni členských států a na nižší než celostátní úrovni uplatňovány nedostatečně a mnohdy chybným způsobem; vzhledem k tomu, že v petičích oznamujících porušení směrnice o volně žijících ptácích a směrnice o stanovištích jsou často vyjadřovány obavy ze závažné ztráty biologické rozmanitosti v důsledku rozsáhlých projektů plánovaných v oblastech, které jsou součástí sítě Natura 2000, a vzhledem k tomu, že díky peticím týkajícím se řízení vodních zdrojů byly odhaleny závažné případy znečištění a bylo poukázáno na možné dopady určitých projektů na udržitelnost a kvalitu vodních zdrojů;
- N. vzhledem k právě probíhajícímu přezkumu směrnice EIA a vzhledem k tomu, že zpráva Petičního výboru o otázkách týkajících se nakládání s odpady poukazuje na závažné nedostatky v některých členských státech; vzhledem k tomu, že uvedená směrnice je

---

¹ Směrnice 2011/92/EU o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí, Úř. věst. L 26, 28.1.2012, s. 1.

² Směrnice 2008/98/ES o odpadech, Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3.

prováděna nedostatečně a tento problém nelze vyřešit pouhým přezkumem, nýbrž účinnější kontrolou ze strany Evropské komise;

- O. vzhledem k tomu, že pro mnoho tisíc evropských občanů a obyvatel i nadále představuje právo na zákonně nabytý majetek palčivou otázkou, jak dokládají petice, které v této záležitosti Petiční výbor stále dostává, a vzhledem k tomu, že nebude-li tento problém příslušnými orgány vyřešen, není pravděpodobné, že by byla obnovena právní jistota a důvěra v přeshraniční trh s bydlením, což by mělo závažné dopady na naděje v hospodářskou obnovu; vzhledem k tomu, že v roce 2011 čekalo na vyřízení 70 petic vztahujících se ke španělskému zákonu o ochraně pobřeží (Ley de Costas), přičemž 51 z nich pocházelo podle uvedených údajů od španělských občanů nebo jejich skupin a 19 od osob jiné státní příslušnosti;
- P. vzhledem k tomu, že Petiční výbor ve své předcházející výroční zprávě vysoce ocenil úzkou spolupráci s Komisí a s evropským veřejným ochráncem práv v oblasti vyřizování petic a stížností a že opakovaně žádal, aby jej Komise průběžně informovala o stavu probíhajících řízení o nesplnění povinností, jejichž předmět je shodný s předmětem petic;
- Q. vzhledem k tomu, že mnoho petic uvádí, že došlo k nesprávnému využití nebo zneužití fondů EU, a jiné poukazují na údajné nedostatky ve fungování unijní veřejné správy, včetně střetů zájmů v rámci vlivných agentur, nebo se zasazují o změny politik EU;
- R. vzhledem k tomu, že zpráva Komise o občanství EU za rok 2010¹ potvrzuje nedostatky a problémy, kterým lidé čelí v důsledku špatného fungování vnitřního trhu, jak dokládají petice, a to zejména pokud jde o volný pohyb občanů Unie a jejich rodinných příslušníků, pod podmínkou, že v Unii pobývají zcela oprávněně, o přístup k nárokům na sociální zabezpečení, vzájemné uznávání kvalifikací, překážky, s nimiž se potýkají osoby se zdravotním postižením, otázky rodinného práva, případy hromadného vyhoštění na základě etnického či národního původu postihující například Romy a také o otázky dvojího zdanění;
- S. vzhledem k tomu, že i v roce 2011 předložili občané značné množství petic, v nichž poukazují na to, že je třeba zamezit nevratným ztrátám biologické rozmanitosti, pokud jde o místa zahrnutá do sítě Natura 2000, a zajistit ochranu oblastí vymezených směrnicí o stanovištích;
- T. vzhledem k tomu, že se Tribunál EU ve svém rozhodnutí ze dne 14. září 2011 ve věci T-308/07 zastal stížnosti, kterou předkladatel petice podal proti rozhodnutí Výboru prohlásit jeho petici za nepřipustnou, a tím stanovil jasný rámec pro nakládání s peticemi, které jsou prohlášeny za nepřipustné a u nichž musí Parlament své rozhodnutí řádně zdůvodnit;
- U. vzhledem k tomu, že účinnost práce Petičního výboru je z velké části dána rychlostí a důkladností, avšak lze ji ještě zlepšit, a to zejména optimalizací lhůt stanovených pro vyřízení petic a systematizací postupů jejich vyhodnocování;
- 1. konstatuje, že i petice předložené v roce 2011 jsou stále zaměřeny na údajná porušení právních předpisů Evropské unie v oblastech životního prostředí, spravedlnosti a vnitřního trhu, což odráží názor občanů na to, do jaké míry evropské právní předpisy,

---

¹ Zpráva o občanství EU za rok 2010: Odstranit překážky pro výkon práv občanů EU (COM(2010)0603).

tak jak jsou prováděny a uplatňovány členskými státy, skutečně přinášejí očekávané výsledky a jsou v souladu s právem EU;

2. bere na vědomí rostoucí počet petic a jiných podání, v nichž občané požadují právní a finanční nápravu u otázek, které podle článku 227 Smlouvy a článku 51 Listiny základních práv nespádají do působnosti Evropské unie, jako je například kontrola způsobu, jakým byla vypočtena výše vnitrostátního starobního důchodu, zrušení rozhodnutí přijatých vnitrostátními soudy, podpora návrhům na stanovení nových evropských hranic, přinucení banky k udělení osobní půjčky atd.; plně podporuje opatření, která přijímají příslušná generální ředitelství Parlamentu, aby zajistila vyřízení těchto petic s ohledem na povinnosti, které Parlamentu přísluší v oblasti komunikace s občany;
3. je přesvědčen, že úloha a úkoly Petičního výboru by byly prováděny nejlepším možným způsobem a jeho viditelnost, účinnost, odpovědnost a transparentnost nejvíce posíleny, pokud by byly posíleny prostředky, které mu umožňují předkládat otázky, které jsou pro evropské občany podstatné, plenárnímu zasedání a byly rozšířeny jeho možnosti pořádat slyšení s dotčenými osobami, provádět šetření a organizovat slyšení na místě;
4. připomíná, že pokud jde o postupy organizování veřejných slyšení týkajících se úspěšných evropských občanských iniciativ, jak stanoví článek 11 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 211/2011, Parlament rozhodl, že Petiční výbor bude automaticky přidružen ke každému slyšení společně s příslušným výborem, který má v dané oblasti legislativní pravomoc; považuje to za potvrzení své úlohy jakožto orgánu s největší zkušeností s přímým stykem s občany a za prvek zajišťující u všech úspěšných občanských iniciativ jednotný postup; vyzývá Konferenci předsedů, aby v tomto ohledu schválila vyjasnění oblasti působnosti Výboru vymezené v příloze VII bodu XX jednacího řádu; zdůrazňuje také, že rozdíl mezi peticí podle článku 227 SFEU a občanskou iniciativou musí být jasně vysvětlen veřejnosti;
5. vítá rozhodnutí Parlamentu vybudovat na svých webových stránkách praktičtější a viditelnější petiční portál, který v mezích stanovených článkem 227 Smlouvy, článkem 202 jednacího řádu Evropského parlamentu a článkem 51 Listiny základních práv občanům usnadní přístup k petičnímu procesu, bude je informovat, umožní jim předkládat petice v uživatelsky přívětivějším prostředí a používat při jejich podepisování elektronický podpis; domnívá se, že tento portál by měl nabízet také užitečné odkazy na další možnosti nápravy, které jsou k dispozici na evropské, celostátní nebo regionální úrovni, a rovněž by měl uvádět přehled pravomocí Petičního výboru a definovat určitý procesní rámec pro orgány veřejné správy, a to podle vzoru stránky CURIA – oficiálního portálu, na němž jsou zveřejňovány rozsudky Soudního dvora Evropské unie;
6. potvrzuje své odhodlání i nadále v úzké spolupráci s Komisí a příslušnými orgány členských států Unie podporovat a chránit základní práva a svobody občanů, a za tímto účelem u přípustných případů, které mohou být Výboru předloženy, využívat svého politického vlivu;
7. vyzývá Petiční výbor, aby posoudil dopady judikatury Soudního dvora Evropské unie o otázce ERT na spolehlivost petic a aby přezkoumal konkrétní překážky, kterým čelí občané Evropské unie, kteří se chtějí prostřednictvím žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce podaných Soudnímu dvoru domoci spolehlivého výkladu klíčových otázek evropského práva ve věcech probíhajících u vnitrostátních soudů;

8. považuje za důležité posílit vzájemnou spolupráci s parlamenty a vládami členských států, a bude-li třeba, vybízet orgány členských států, aby právní předpisy EU provedly ve svém právu a uplatňovaly je zcela transparentně;
9. poukazuje na význam spolupráce mezi Komisí a členskými státy a lituje určité nedbalosti ze strany některých členských států, pokud jde o provádění a uplatňování evropských právních předpisů v oblasti životního prostředí;
10. domnívá se, že petiční postup by neměl být členskými státy instrumentalizován ani využíván k politickým účelům, ale že by měl být naopak objektivní a měl by odrážet postoj Evropského parlamentu;
11. vítá konstruktivní spolupráci mezi Petičním výborem a útvary evropského veřejného ochránce práv a znovu opakuje, že je připraven podpořit veřejného ochránce práv při odhalování případů nesprávných úředních postupů jak ze strany orgánů EU, tak při jednání namířeném proti orgánům EU;
12. žádá Komisi, aby Petičnímu výboru poskytla bližší údaje o stížnostech evropských občanů, které prošetřuje, a jejich statistické analýzy, a to včetně výsledků, jichž bylo dosaženo, a země původu předkladatele stížnosti;
13. je přesvědčen, že Komise by měla zajistit, aby se při řízení o nesplnění povinnosti podle článků 258 a 260 SFEU přistupovalo k peticím předloženým Parlamentu a stížnostem předloženým Komisi se stejnou vážností;
14. je toho názoru, že zavedením podrobnějších písemných procesních pravidel stanovujících vnitřní postupy ve Výboru upravující přípravu, uskutečňování a vyhodnocování návštěv delegací lze dosáhnout zvýšení účinnosti a soudržnosti práce Petičního výboru;
15. soudí, že je velmi důležité, aby všechny členské státy správně provedly rámcovou směrnici o odpadech; vybízí proto zejména členské státy, které se potýkají s problémy při nakládání s odpady, aby jednaly rázně a rychle;
16. jako už mnohokrát v minulosti, opět vyzývá členské státy, aby dodržovaly své povinnosti vyplývající ze směrnice 2004/38/ES (volný pohyb osob) o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území Evropské unie; připomíná členským státům jejich povinnost usnadnit bez jakékoli diskriminace vstup a pobyt i párům téhož pohlaví a jejich dětem, Romům a dalším menšinovým skupinám;
17. plně podporuje základní cíl zákona o ochraně pobřeží, totiž chránit přírodní prostředí španělského pobřeží před nekontrolovatelnou urbanizací, a uchovat tak toto pobřeží pro volně žijící živočichy, planě rostoucí rostliny a budoucí generace; je však znepokojen tím, že tento zákon i nadále způsobuje obtíže některým předkladatelům petic, zejména pak španělským občanům; podporuje úsilí předkladatelů petic o vyřešení problémů spojených s tímto zákonem a jeho uplatňováním, a v této souvislosti zvláště upozorňuje na rozhodnutí Petičního výboru ustavit pracovní skupinu, jejímž úkolem je podrobněji tuto otázku přezkoumat;
18. je přesvědčen, že za současné situace je v hospodářském zájmu všech zajistit, aby byla rozptýlena právní nejistota obklopující nemovitosti, na něž se může vztahovat zákon o ochraně pobřeží; vítá prohlášení španělské vlády, že hodlá revidovat zákon o ochraně

pobřeží s cílem zajistit soulad mezi ochranou španělského pobřeží do budoucna a hospodářským růstem, a zaručit tak držitelům práv větší právní jistotu; naléhavě vybízí španělskou vládu, aby osoby, které v těchto oblastech v dobré víře získaly majetek, a společnosti, jež v minulosti vždy žila v udržitelné rovnováze s mořem, ujistila o tom, že jejich zájmy budou ochráněny; obzvláště ji vybízí, aby vyřešila konkrétní otázku uplatňování tohoto zákona způsobem, který nebude podporovat přijímání svévolných, retroaktivních či asymetrických rozhodnutí, ale naopak zajistí řádný proces, právo na odvolání, odpovídající náhradu a přístup k informacím;

19. připomíná, že podle názoru Parlamentu¹ má zákon o ochraně pobřeží nepřiměřený dopad na jednotlivce vlastníci nemovitosti a zároveň má nedostatečný dopad na skutečné viníky, kteří ničí pobřeží, neboť jsou v mnoha případech zodpovědní za neúměrně rozsáhlý územní rozvoj podél pobřeží; naléhavě vyzývá španělskou vládu, aby zajistila, že osoby, jejichž podvodná činnost způsobila, že řada občanů EU je ve složité situaci v důsledku ztráty nebo možné ztráty bydlení, budou řádně stíhány a nuceny zaplatit za škody, které způsobily;
20. vyzývá Komisi, aby zajistila posílení směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí a stanovila za tím účelem jednoznačné parametry pro nezávislost odborných posudků, společné mezní hodnoty EU, maximální dobu trvání řízení včetně efektivní konzultace s veřejností, požadavek, aby rozhodnutí byla zdůvodněna, povinné posouzení reálných alternativ a mechanismus kontroly kvality;
21. žádá rovněž Komisi, aby zaručila, že budou členské státy uplatňovat a dodržovat směrnici o stanovištích a směrnici o volně žijících ptácích a že budou lépe provádět a uplatňovat směrnici 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států;
22. připomíná, že značné množství předkladatelů podalo Petičnímu výboru jednotlivé petice týkající se německé politiky sociálního zabezpečení v oblasti mládeže a rodiny, zejména v souvislosti s německým úřadem péče o mládež, a zdůrazňuje, že Petiční výbor si přeje v rámci svých pravomocí a pravomocí Evropské unie konstruktivně přispět k vyšetření sporů mezi předkladateli petic a příslušnými orgány; zdůrazňuje, že přitom nesmí dojít ke vměšování do nezávislých vnitřních postupů správních orgánů členských států;
23. je odhodlán zajistit, aby byl petiční postup účinnější, transparentnější a nestranný a aby zohledňoval práva členů Petičního výboru na účast, tak aby i celý postup vyřizování petic mohl ve všech svých stádiích vyhovět požadavkům soudního přezkumu;
24. zdůrazňuje, že je třeba zajistit, aby vyřizování petic pokračovalo i po ukončení volebních období a personálních změnách, které jsou s ním spojeny;
25. domnívá se, že účast poslanců Parlamentu na vyšetřovacích misích nelze považovat jen za právo parlamentní účasti, ale i za povinnost vůči předkladatelům petic;
26. požaduje, aby byl v rámci snah o zdokonalení práce Výboru zaveden postup sledování vyšetřovacích misí, kterým se zaručí jak uplatnění práva každého z členů mise na předložení vlastního postoje ke skutečnostem, tak i zapojení všech členů Výboru do

---

¹ Viz usnesení ze dne 26. března 2009, bod odůvodnění Q a odstavec 17 (Úř. věst. C 117 E, 6.5.2010, s. 189.)

rozhodování o závěrech, které má Petiční výbor učinit;

27. zdůrazňuje, že jako i některé další instituce a orgány, k nimž patří vyšetřovací výbory, evropská občanská iniciativa a evropský veřejný ochránce práv, má Petiční výbor nezávislou a jasně vymezenou úlohu kontaktního místa, na které se může obrátit kterýkoli občan;
28. žádá Konferenci předsedů, aby zvažila, v jakém rozsahu by bylo vhodné provést revizi jednacího řádu za účelem uplatnění zmíněných formálních požadavků týkajících se petičního postupu;
29. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení a zprávu Petičního výboru Radě, Komisi, evropskému veřejnému ochránci práv, vládám a parlamentům členských států, jejich petičním výborům a jejich veřejným ochráncům práv nebo obdobným příslušným orgánům.